

«Να επανέλθουν οι ποινικές διατάξεις της κακόβουλης βλασφημίας»

[Μητροπολιτικό Έργο](#) / [Ι.Μ. Μάνης](#)

Του Μητροπολίτου Μάνης κ. Χρυσοστόμου

Στή νομική, έν γένει, έπιστήμη καί ειδικότερα στους έντεταλμένους νομοθέτες ή δικαστικούς λειτουργούς είναι γνωστή καί οικεία ή έκφραση «βάσανος σκέψης».

Η έκφραση αυτή σημαίνει ότι πρός καταρτισμό ενός νομοσχεδίου ή πρός έκδοση μιās δικαστικής απόφασης απαιτείται προηγουμένως νά έχει ύπάρξει ένα στάδιο βαθειάς καί ένδελεχοῦς μελέτης τοῦ ζητήματος πού θά ἔλθει πρός ψήφιση νόμου ή πρός έκδοση απόφασης.

«Βάσανος σκέψης» ειδικότερα, σημαίνει ότι εκείνος ό όποίος υπεύθυνα έχει αναλάβει τό όλο θέμα, νόμου ή απόφασης, θά πρέπει νά έχει βασανίσει τόν νοῦν του, νά έχει σκεφθεῖ έπισταμένως, νά έχει έρμηνεύσει καί μελετήσει τίς αίτιολογικές έκθέσεις τοῦ νόμου, τήν ύπάρχουσα νομολογία, έλληνική καί ξένη, νά έχει προχωρήσει σέ σπουδαία νομική βοήθεια καί νά έχει άφουγκρασθεῖ τήν φωνή τῆς συνείδησής του.

Έπειτα γιά τήν άρτιότερα προσέγγιση ενός δικαϊκοῦ ζητήματος πού άπασχολεῖ

καί ἀνησυχεῖ τήν κοινωνία δέν εἶναι μειωτικό ἢ ἐπανεξετάσή του, ἑνός νομικοῦ κεφαλαίου, ὡς ἐν προκειμένου τοῦ Ζ' κεφαλαίου τοῦ Ποινικοῦ μας Κώδικα, οὔτε τυγχάνει ἀπαξιωτική ἢ διορθωτική κίνηση ἐπαναφορᾶς ἑνός ἢ περισσοτέρων ἄρθρων νόμου τῆς συντεταγμένης πολιτείας.

Μάλιστα, ἡ ἀπόσταση τοῦ χρόνου προσφέρει τήν δυνατότητα σφαιρικήs καί ὠριμότερης θεώρησης τοῦ ζητήματος, λαμβάνοντας καλύτερον ὑπόψη τούς ἄρμους τῆς δεδομένης κοινωνίας καί τῶν παραδόσεων αὐτῆς.

Ἡ νομική «βάσανος σκέψης», ὡς κατάλληλη ἐπεξεργασία καί περαιτέρω νηφάλια νόηση καί ἐπανόρθωση συνιστοῦν προνομιακό πεδίο καί δίοδο πρότασης θέσπισης κανόνων δικαίου.

Συνεπῶς, μέ περαιτέρω «βάσανο σκέψης» πρέπει νά ἐπανέλθουν οἱ συγκεκριμένες ποινικές διατάξεις τῆς κακόβουλης βλασφημίας καί τῆς καθύβρισης θρησκευμάτων ὡς καί τῆς περιύβρισης νεκρῶν.

Συγκεκριμένα, ὁ παλαιός Ποινικός Κώδικας, ὁ ὁποῖος κυρώθηκε μέ τόν ν. 1492/1950 καί ἴσχυσε μέχρι τήν 30-06-2019 μέ τό Ζ' κεφάλαιό του καί τίτλο «Ἐπιβουλή τῆς θρησκευτικῆς εἰρήνης» θέσπιζε τά ἐγκλήματα α) τῆς κακόβουλης βλασφημίας (ἄρθρο 198 Π.Κ.), β) τῆς καθύβρισης θρησκευμάτων (ἄρθρο 199 Π.Κ.), γ) τῆς διατάραξης θρησκευτικῶν συναθροίσεων (ἄρθρο 200 Π.Κ.), καί δ) τῆς περιύβρισης νεκρῶν (ἄρθρο 201 Π.Κ.).

Ὁ μετέπειτα ἰσχύσας Ποινικός Κώδικας, ὁ ὁποῖος κυρώθηκε μέ τόν ν. 4619/2019, κατήργησε τά ὡς ἄνω ἐγκλήματα τῶν ἄρθρων 198,199 καί 201 Π.Κ. καί διατήρησε μόνον τό ἀδίκημα τοῦ ἄρθρου 200 Π.Κ. (τῆς διατάραξης θρησκευτικῶν συναθροίσεων).

Μέ τίς νέες τροποποιήσεις στόν ὡς ἄνω Κώδικα, οἱ ὁποῖες ψηφίσθηκαν ἀπό τήν Βουλή τῶν Ἑλλήνων στίς 13-11-2019, οὐδεμία τροποποίηση ἔγινε στό ὡς ἄνω ἑβδομο κεφάλαιο τοῦ Π.Κ.

Προστατευόμενο ἔννομο ἀγαθό τοῦ Ζ' κεφαλαίου τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα, ὅπου ἐντάσσονται τά ὡς ἄνω ἀδικήματα εἶναι ἡ θρησκευτική εἰρήνη καί τό θρησκευτικό αἶσθημα τῶν κατ' ἰδίαν πολιτῶν.

Εἶναι τό ἔμφυτο θρησκευτικό συναίσθημα τοῦ κάθε ἀνθρώπου, καθ' ὅτι ὁ ἄνθρωπος εἶναι φύσει θρησκευτικόν καί ἠθικόν ὄν καί ὑπάρχει μία ἀδιάλειπτη σχέση τοῦ θεοῦ «ἐγώ» μετά τοῦ ἀνθρώπινου «σύ».

Ὁ ἄνθρωπος θρησκεύει, δηλαδή ἐκζητεῖ τόν Θεόν καί αὐτός ὁ κρίκος πού συνδέει

ἄρρηκτα Θεό καί ἄνθρωπο εἶναι ἀπόλυτα σεβασμός, πρέπει νά εἶναι σεβαστός.

Κατά συνέπειαν μέ τίς παραπάνω διατάξεις, ὡς ἦταν στόν Ποινικό μας Κώδικα, ἀποκρούεται ἡ ὕβρις, τό μῖσος, ὁ φανατισμός, ἡ μισαλλοδοξία, καί ἐπιδιώκεται ἡ θρησκευτική εἰρήνη καί καταλλαγή.

Δέν ἀφοροῦν, ὡς ὀρθά καί ἐπανειλημμένα ἔχει διατυπωθεῖ στήν δικαστική προστασία τοῦ Θεοῦ πού ὑπέρκειται τῶν ἀνθρώπων καί τῶν ἀνθρωπίνων νόμων ὁ Θεός, ἀλλά ἀφορᾷ τήν δική μας εἰρηνική συμβίωση. Δέν προστατεύουμε ἐμεῖς τό Θεό. Ὁ Θεός προστατεύει ἐμᾶς.

Τό Ζ' κεφάλαιο τοῦ Ποινικοῦ Κώδικα, ὅπως ἴσχυε, εἶχε τεθεῖ στήν ὑπηρεσία τοῦ ἀνθρώπου γιά μία εἰρηνική συνύπαρξη ὅλων τῶν πολιτῶν οἰουδήποτε θρησκεύματος.

Δέν ἔχει δέ καμμία σχέση μέ ἀνελευθερία πνεύματος, μέ σκοταδισμό ἢ μέ ἀνελεύθερες μορφές πολιτειακῆς ὀργάνωσης ἢ κάποιο θεοκρατικό σύστημα. Τούναντίον, συνθέτουν ὑψηλό νομικό πολιτισμό.

Εἰδικότερα, γιά τό θέμα αὐτό, τό Ἀνώτατο Δικαστήριό τῆς χώρας, ὁ Ἄρειος Πάγος κατά τήν μακροχρόνια ἐφαρμογή τῶν ὡς ἄνω διατάξεων ἀποφαίνεται: 1) «Οἱ διατάξεις τῶν ἄρθρων 198 παρ. 1 καί 199 Π.Κ., ἀποσκοποῦν στήν ἀπόκρουση τῆς τελούμενης δημόσια καί κακόβουλα καθυβρίσεως τοῦ Θεοῦ καί τῆς Ἀνατολικῆς Ὁρθόδοξης Ἐκκλησίας τοῦ Χριστοῦ καί κάθε ἄλλης θρησκείας ἀνεκτῆς στήν Ἑλλάδα καί στήν προστασία αὐτῶν, πρός ἐξασφάλιση τῆς θρησκευτικῆς εἰρήνης τῶν πολιτῶν.

Συνεπῶς, ἡ προστασία τοῦ ἔννομου αὐτοῦ ἀγαθοῦ, πού ἔχει ἄῤῥλο χαρακτήρα καί ἐμπίπτει στήν ἔννοια τοῦ δημοσίου συμφέροντος, δέν θίγει ἀμέσως τά ἄτομα πού ἀπολαμβάνουν τό ἀγαθό αὐτό, ἀφοῦ αὐτά ὑφίστανται τήν προσβολή ἐμμέσως καί ἐξ' ἀντανάκλάσεως.

Αιτιολογείται περαιτέρω ή άποψη αυτή μέ παραπομπή στη νομολογία καί τή θεωρία καί μέ τή σκέψη ότι ο άυλος χαρακτηήρας καί ή ιερότητα τών έννόμων άγαθών πού προστατεύονται από τίς μνημονευθείσες ποινικές διατάξεις, τίς καθιστούν άσυμβίβαστες μέ τήν έννοια του ίδιωτικού συμφέροντος πού μπορεί νά άποκαθίσταται μέ τήν έπιδίκαση, πραγματική ή συμβολική, όρισμένου χρηματικού ποσοϋ (ΑΠ 1/2000, Π.Χρ. Ν/12) άφοϋ προέχει ή προστασία του δημοσίου συμφέροντος γιά τή διατήρηση τών άγαθών τής θρησκευτικής ειρήνης, αλλά καί του θρησκευτικού αισθήματος, του αισθήματος τής εϋλάβειας καί τής θρησκευτικής έλευθερίας, άνεξάρτητα από τούς φορείς στους όποιους άντανακλά ή προσβολή τών άγαθών αυτών» (ΑΠ 1298/2002 Ε΄ Ποινικό Τμήμα ΝοΒ 2002/2064).

2) «Η διάταξη του άρθρου 201 Π.Κ. όπως προκύπτει από τή διατύπωσή της, προστατεύει τό δημόσιο συμφέρον πού άπαιτεί τήν προστασία του αισθήματος εϋσέβειας καί εϋλάβειας τών νεκρών, αλλά καί τό ιδιωτικό συμφέρον εκείνων πού έχουν τήν παραφυλακή τών νεκρών, εκείνων δηλαδή πού έθιμικά δικαιούνται ή στά χέρια τών όποιων έν τοίς πράγμασι βρίσκεται ο νεκρός (γηροκομείο, άστυνομική αρχή, διεύθυνση του νεκροταφείου κλπ).

Οί συγγενείς του νεκροϋ είναι άμεσα ζημιωθέντες από τήν άξιόποινη αυτή πράξη, ή όποία άποβλέπει στην προστασία του αισθήματος εϋλάβειας στη μνήμη τών νεκρών, τό όποιο εύλογα ύπάρχει μέ ζωηρότητα σ΄ αυτά τά πρόσωπα, τούς στενούς δηλαδή συγγενείς του συγκεκριμένου νεκροϋ, άφοϋ από τήν άξιόποινη αυτή πράξη θίγονται καί αυτά εϋθέως στη σφαίρα ακριβώς του ζωηροϋ αυτοϋ αισθήματος τής εϋλάβειας στη μνήμη του στενοϋ συγγενοϋ του νεκροϋ, πού άνάγεται στον έσωτερικό τους κόσμο καί συνεπώς βλάπτονται ήθικά, άμεσα, παρά τό νόμο, μέ τήν έννοια τών άρθρων 914 καί 932 του ΑΚ» (ΑΠ.ΣΤ Τμήμα, 1652/2009, ΑΠ. 222/2016 ΤΝΠ Νόμος).

Άπό τά παραπάνω προκύπτει ότι άποτελεί θεσμική κληρονομιά τό έβδομο κεφάλαιο του Ποινικοϋ Κώδικα, ως ήταν, καί ως έκ τούτου θά πρέπει νά επανέλθει όλόκληρο τό κεφάλαιο στο νέο Ποινικό Κώδικα.

Μάλιστα οί διατάξεις αυτές έχουν άμιγώς καταγωγή από τά δικά μας Αρχαία σοφά Έλληνικά Δίκαια, κατά τό «θεούς σέβου» καί τό «θεοσέβεια θησαυρός άδιάπτωτος».

Στόν παγκοσμιοποιημένο καί ταραγμένο κόσμο πού ζοϋμε, τό κεφάλαιο αυτό του Π.Κ. είναι έξόχως σημαντικό νά ύπάρχει, γιατί ακριβώς συντελεί πέρα από τήν βαρβαρότητα, στην άνωτερότητα τών πολιτισμένων κρατών όπου άνήκουμε.